

אסטרטגיות

nahirel@gmail.com

לקויי
למידה

לקויי למידה אקדמיים

לקויי למידה
התפתחותיים

ליקויים בקשב

ליקויים בזכרון

ליקויים בתפישה

ליקויים מוטורים בתפישה

לקויים בשפה

לקויי כתב

לקויי
כתיב

לקויי
חשבון

לקויי קריאה

לקות למידה כהגדרת פערים

החשד לקיום ליקויי למידה עולה כאשר: "לילד אינטליגנציה תקינה ומעלה, הוא לא סובל מהפרעות חושיות קשות, הוא גדל בסביבה לימודית נאותה ומעודדת, אין לו הפרעות רגשיות חריפות ולמרות כל זאת הוא נכשל במיומנויות אקדמיות וחברתיות".

"אדם מאובחן כלקוי למידה כאשר הישגיו במבחנים סטנדרטיים בקריאה, בחשבון או בהבעה בכתב, המועברים לו באופן אינדיבידואלי, נמוכים במידה משמעותית מהמצופה על פי גילו, רמת השכלתו ורמת המשכל שלו, ובעיות הלמידה גורמות להפרעות משמעותיות בהישגיו האקדמיים או בפעילויות יום-יום אחרות הדורשות מיומנויות קריאה, חשבון או כתיבה".

חוזר מנכ"ל תשס"ו/9 (א), כ"ו ניסן תש"ס, 1 במאי 2000

איך אנחנו זוכרים ומקודדים

בעקובת מקחר שנשעה באוניבסטירה
אנגילת, זה לא מנשה באזיה סדר אתה כתוב
את האותיות כל עוד האות הרשואנה
והארוחנה בקמום הכנון. השאר יוכל ליוהת
בגלן שלם ואתה עיידן יוכל לרקוא בלי ביעה.
זאת בלגל שנאו לא קוארים כל אות בעמצה
אלא את כל המליה עם ההקשר ההגיוני
שלה.

לקות קריאה קצת מלל

- הינשלווד (1917) – נתק בין החוש הראותי לבין מרכזי תקשורת הלשוני במוח .- עיוורון קריאת מילים מלידה .
- קלט – עיבוד פלט – קושי תפיסתי היוצר נטל עיבוד כפול .
- אורטון (1928) אפיין אותם – אותיות מתבלבלות, היפוך אותיות ,
- החלפת מילים , כתב יד משובש , כתב ראי , קושי ברכישת הקריאה.

ההיסטוריה

■ המחקר שהחל במאה ה-19 פתח את ראשיתה של דרך ארוכה, רבת מהמורות, אל הבנת תפקודו של המוח בעיצוב הלמידה, ההתנהגות וביצירת השפה.

במאתיים השנים האחרונות נערכו אלפי מחקרים, נכתבו אלפי ספרים ומאמרים אך חידת ליקויי הלמידה טרם פוענחה ורחוקה עדיין מפתרונה.

חלוצי מחקר המוח

פרנק גוסף גל
פול ברוקה
קרל ורניקה

השתלשלות

- עיוורון מילים וטקסט – blindness word - אדולף קוסמל
- בשנים הראשונות של חקר הדיסלקסיה ההפרעה יוחסה לשיבושים בעיבוד המידע החזותי – בסוף אובחנה כהפרעה לשונית .
- כהשערה ראשונית תיגו זאת כדיספונקציה מוחית בין שני אזורי מוח – כניראה ורניקה וברוקה .

SAMUEL ORTON שליטה ציידית

דיספונקציה
של שני איזורי
המוח.

MINIMAL BRAIN DAMAGE

■ **נזק מוחי מזערי** בעשורים הראשונים של המאה ה-20 תשומת לב הנירולוגים פנתה לעבר תסמונת התנהגותית שהצטיירה בקרב אנשים שעברו פגיעה מוחית. הגילויים ההתנהגותיים כללו : רגזנות, תנודות רגשיות מהירות וקיצוניות, אימפולסיביות, נוקשות, פעילות - יתר, קשיים בהבחנה בין עיקר לתפל, היסח דעת, כבדות תנועה, טווח קשב קצר והפרעות בלמידה.

התופעה נצפתה בקרב ילדים שהחלימו ממגיפת דלקת קרום המוח שפשטה במהלך מלחמת העולם הראשונה. חיילים פגועי ראש שחזרו מהקרבות הראו אף הם מכלול התנהגותי דומה.

■ חקר האפזיה וההיפוכסיה העלה אף הוא ממצאים שהעידו על קשר בין הפגיעה המוחית לבין תסמונת התנהגותית, כושר למידה ויצירת שפה.

החוקרים החלו לצרף את פיסות המידע וניגשו לבניית התמונה הקלינית שזכתה בכינוי - M.B.D Minimal Brain Damage נזק מוחי מזערי .

איתור נזקי הפגיעה המוחית המזערית פתר את חידת השונות בין תגובות הילדים המוגבלים שכלית להתערבות טיפולית.

DISFUNCTION → DAMAGE

- בכנס מומחים לנירולוגיה פדיאטרית שנערך באוקספורד בשנת 1961 הוחלף המונח - שנתן לתמונה הקלינית צביון בלתי-הפיך,
- במונח " קשיים בתפקוד" שאינו שולל סיכויי טיפול ושיקום.

המושג היום

- **מפגיעה מוחית מזערית לליקויי למידה** בעוד הפולמוס המחקרי והתיאורטי בעיצומו, התאגדו ההורים שילדם לא השתייך לשום קטגוריה מוכרת ולא נהנה מכל תמיכה ממסדית ובכנס שנערך בשיקגו באפריל 1963 יצאו בדרישה להכיר בקשיי הלמידה של הילד שאינו מפגר ולא סובל ממגבלות חושיות ומהפרעות נפשיות. הם תבעו חקיקה, פיתוח תיאוריות, שיטות אבחון, דרכי הוראה וטיפול ומחקר שיטתי עבור ילדם. סמואל קירק - פרופסור לחינוך מיוחד באוניברסיטת אילינוי - נשא דברים בפני באי הכנס. הוא תיאר את קשיי הילדים והציע לכנות אותם "לקויי למידה". בעקבות הכנס, התמונה הקלינית זכתה בהכרה רשמית, הוקמה העמותה לילדים "לקויי למידה" ונוסד העיתון **Journal of Learning Disabilities**

